

Türk Mobil Telekomünikasyon Hizmetlerinde Yeni Firmaların Piyasaya Girişi ve Regülasyon Sorunları

Özet

Enformasyonun üretim sürecinin önemli bir girdisi olduğu günümüz ekonomilerinde telekomünikasyon şebekeleri enformasyona dayalı üretimin alt yapısını oluştururken, bu piyasalarda sunulan hizmetlerin ekonomideki yeri de önemli düzeylere ulaşmaktadır. Arz yönünden ölçek ekonomileri, talep yönünden ise şebeke etkileri bu piyasalarda tam rekabet koşullarının oluşmasını ve optimal refah düzeyine ulaşılmasını engelleyebilmekte ve piyasada bir düzenleyici (regülasyon) kuruma ihtiyaç duyulabilmektedir. Türkiye’de sabit hat piyasalarında rekabet olgusu henüz işlevsel olmaktan uzak iken, mobil telekomünikasyon piyasalarında göreceli de olsa bir rekabet süreci yaşanmaktadır. İktisadi literatür regüle edilmeyen bu tip şebeke endüstrilerinde, yerleşik firmaların şebeke etkileri ile beraber arabağlantı ve erişim ücretleri yolu ile piyasaya yeni giren firmaların faaliyetlerini engelleyebileceklerini vurgularken, Türkiye’nin bu alandaki deneyimi de literatürü bir çok noktada doğrulamaktadır. Çalışmamızda Türkiye mobil telekomünikasyon piyasalarında yeni giren firmalar ile yerleşik firmaların birbirleri ile stratejik etkileşimi ve ortaya çıkan regülasyon sorunları bu kapsamda incelenmekte ve sektörde ex-ante regülasyonun önemi vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Şebeke etkileri, Telekomünikasyon piyasalarında rekabet, Regülasyon, Türk mobil telekomünikasyon piyasaları*

Entry of New Firms in Turkish Mobile Telecommunication Markets and Regulatory Problems

Abstract

Services that are based on telecommunication networks, which are crucial infrastructural elements of the information societies, have been gaining increasing attention as composing higher shares within the economies. However, economies of scale in the supply side and network effects in the demand side prevent these markets to be perfectly competitive, and to reach social welfare maximizing equilibria; therefore making regulation a crucial instrument. Turkish mobile telecommunication services form the most competitive segment of overall telecommunication services in Turkey, where the competition process is dysfunctional in the fixed line services. Literature on network industries points out that incumbent firms may prevent new entrants’ competition via network effects and access/interconnection charges. Our study emphasizes the importance of ex-ante regulation by analysing the strategic interaction among the entrant and incumbent firms in Turkish mobile telecommunications, as well as regulation problems.

Keywords: *Network effects, Competition in telecommunication markets, Regulation, Turkish mobile telecommunication markets*

Mehmet KARAÇUKA¹
Recep KÖK²

¹ Araş. Gör. Dr., Ege Üniversitesi İİBF, İktisat Bölümü, e-posta:

mehmet.karacuka@ege.edu.tr

² Prof. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi İİBF, İktisat Bölümü, e-posta:

recep.kok@deu.edu.tr